

İşletme hakkı devralınan halden elde edilen gelirler içerisinde yer alan ve belediyeye aktarılmayan hal rüsumuna KDV uygulanıp uygulanmayacağı.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	45404237-130[I-18-297]-202652
Tarih	31.08.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 45404237-130[I-18-297]-202652

31.08.2022

Konu : İşletme hakkı devralınan halden elde edilen gelirler içerisinde yer alan ve belediyeye aktarılmayan hal rüsumuna KDV uygulanıp uygulanmayacağı.

İlgi : ... evrak kayıt sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge başvuru formunuz ve eklerinin incelenmesinden, Şirketiniz ortaklarının tamamının belediye iktisadi teşekkülleri olduğu, Şirketinizin Bursa Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki Hikmet Şahin Kent Toptancı Hali ile İnegöl Kent Halini 13/11/2014 tarihli ve 2014/666 Esas/1270 sayılı meclis kararı ile 10 yıllığına işletmeye hak kazandığı, bu karara istinaden 1/12/2014 tarihinde Belediye ile Şirketiniz arasında hallerin işletilmesine ilişkin "Devir Sözleşmesi"nin imzalandığı, sözleşmede devir bedelinin hal işletmelerinden elde edilecek net kârın %60'ı olduğu, söz konusu meclis kararına ve devir sözleşmesine istinaden Şirketinizce işletilen hallerde hal rüsum kesintisi yapıldığı ve bu kesintinin komisyoncular tarafından gerçekleştirildiği, komisyoncuların aracılık ettiği satışlara ilişkin düzenlediği faturalarda yer alan hal rüsumunu katma değer vergisi (KDV) matrahına dahil ederek toplam bedel üzerinden işleme konu malın tabi olduğu oranda KDV hesapladığı, komisyoncuların hal rüsumunu bildirimci olarak Ticaret Bakanlığına bildirdiği, Ticaret Bakanlığının tahsilatını yaptığı rüsum gelirlerinin tamamını Belediye işletmecisi olan Şirketiniz hesabına aktardığı, işletilen hallerden elde edilen bu gelirlere ilişkin net kârın %60'ının meclis kararına ve devir sözleşmesine istinaden gelir katkı payı olarak Belediyeye aktarıldığı, Belediye tarafından aktarılan tutarlar için Şirketinize fatura düzenleneceği, geriye kalan %40'ının ise Şirketiniz bünyesinde kaldığı belirtilerek, Şirketiniz bünyesinde kalan %40 kâra isabet eden gelirin içerisinde yer alan ve Belediyeye aktarılmayan hal rüsumuna KDV uygulanıp uygulanmayacağı, uygulanacak ise KDV'nin kimden tahsil edileceği hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

3065 sayılı KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai, faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

- 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade

ettiği,

- 24/b maddesinde, ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurların matraha dahil olduğu

hükme bağlanmıştır.

60 No.lu KDV Sirkülerinin "Belediyelere Ödenen Hal Rüsumu" başlıklı (4.2) bölümünde, "*Hal rüsumu, 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2/d maddesinde "Malları satın alanlarca toptan satış bedeli üzerinden ödenen meblağ" olarak tanımlanmıştır.*

Aynı Kanunun hal rüsumu kenar başlıklı 8/4 üncü maddesinde ise "Hal rüsumu, yeterli hizmet altyapısına sahip bankalar nezdinde malın üretildiği yerdeki toptancı halinin bağlı olduğu belediye veya işletmecisi adına açılacak hesaba beş iş günü içinde yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarın yüzde yetmiş beşi, malın tüketime sunulduğu yerdeki toptancı halinin bağlı olduğu belediye veya işletmecisi adına açılacak hesaba aylık olarak izleyen ayın beşinci gününe kadar aktarılır." denilmiştir.

Buna göre, Yaş Sebze ve Meyve Halinde yapılan toptan satışlardan alınan hal rüsumu, KDV Kanununun 24/b maddesine göre KDV matrahına dahil olacaktır. Bu tutarların ilgili belediyeye aktarılması ise KDV'nin konusuna girmemektedir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, komisyoncular tarafından Ticaret Bakanlığına bildirilerek Ticaret Bakanlığının tahsilatını yaptığı rüsum gelirlerinin tamamının Şirketinize aktarılması işleminde KDV hesaplanmayacaktır.

Öte yandan, Ticaret Bakanlığı tarafından Şirketinize aktarılan rüsum bedelinden Bursa Büyükşehir Belediyesine aktarılmayan ve Şirketiniz bünyesinde kalan %40'lık rüsum bedeli, Şirketinizce yapılan teslim veya hizmetin karşılığını oluşturmadiğundan, bu bedel üzerinden KDV hesaplanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026